

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Emila Bdžocha a JUDr. Viliama Dohňanského v trestnej veci obvineného **M. M.** pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. o dovolaní obvineného podanom prostredníctvom obhajcu JUDr. F. K. proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 23. februára 2012, sp. zn. 3 To 132/2011 na neverejnom zasadnutí 10. októbra 2012 rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného **M. M.** **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Námestovo z 26. septembra 2011, sp. zn. 6 T 123/2010 bol obvinený uznaný za vinného z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 29. 09. 2010 v ranných hodinách, počas cesty autobusom z Tvrdošína do Námestova, si prisadol do blízkosti poškodeného A. D., nar. X.. X.. X. a tomuto povedal, že „robíš sprostosti“, následne po vystúpení z autobusu na autobusovej stanici v Námestove, cestou do školy, v blízkosti gymnázia, mu povedal, že mu niekto zaplatil, aby ho zbil, a pri penzióne zvanom „Korytnačka“, mu povedal, že mu zlomí ruku aj nohu, na čo sa ho poškodený A. D. opýtal, či by sa to nedalo nejako dohodnúť, na čo mu povedal „dalo, ale treba niečo zaplatiť“, kde uvedenú sumu následne konkretizoval na 200,- Eur, kde sa dohodli, že túto mu poškodený vyplatí nasledujúci deň, kde poškodený A. D. mu dňa 30.09.2010 v T. odovzdal peňažnú čiastku vo výške 150,- Eur a obvinený sa

následne prostredníctvom SMS-správ dožadoval doplatenia zvyšnej sumy 50,- Eur, ktorá už uhradená nebola.

Za to mu bol podľa § 360 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2, § 37 písm. m/, § 36 písm. k/ Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Na podklade odvolania obvineného voči skôr uvedenému rozsudku okresného súdu, Krajský súd v Žiline rozsudkom z 23. februára 2012, sp. zn. 3 To 132/2011

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por. rozsudok Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 6 T 123/2010 z 26. septembra 2011 zrušil a sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obvineného uznal za vinného zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 29.9.2010 v ranných hodinách, počas cesty autobusom z Tvrdošína do Námestova si prisadol do blízkosti poškodeného A. D., nar. X..X..X. a tomuto povedal, že „robíš sprostosti“, následne po vystúpení z autobusu na autobusovej stanici v Námestove, cestou do školy, v blízkosti gymnázia mu povedal, že mu niekto zaplatil, aby ho zbil a pri penzióne zvanom „Korytnačka“ mu povedal, že mu zlomí ruku aj nohu, na čo sa ho poškodený A. D. opýtal, či by sa to nedalo nejako dohodnúť, na čo mu povedal „dalo, ale treba niečo zaplatiť“, a uvedenú sumu následne konkretizoval na 200,-Eur, pričom sa dohodli, že túto mu poškodený vyplatí nasledujúci deň, keď poškodený A. D. mu dňa 30.9.2010 v T. odovzdal peňažnú čiastku vo výške 150,-Eur a obžalovaný sa následne prostredníctvom SMS – správ dožadoval doplatenia zvyšnej sumy 50,-Eur, ktorá už uhradená nebola.

Za to mu podľa § 189 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. (§ 37 písm. m/, § 36 písm. k/) a § 38 ods. 5 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. bol obvinený na výkon trestu zaradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

II. Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného M. M. zamietol.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal prostredníctvom zvoleného obhajcu dovolanie obvinený M. M..

Obvinený v ňom uplatnil dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. g/ a písm. i/ Tr. por. Podľa jeho názoru je výrok o vine založený na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom a jeho konanie bolo nesprávne právne posúdené.

Formálne poukázal na rozhodnutia súdov obidvoch stupňov a dôkazy, ktoré boli vo veci vykonané, vyhodnotil zo svojho uhla pohľadu s tým, že skutočnosť, že sa mal poškodenému vyhrážať intenzitou spôsobilou vzbudiť u neho dôvodnú obavu, že svoje vyhrážky uskutoční, spoľahlivo preukázaná nebola. V súvislosti s dôvodnou obavou poškodeného poukázal na potrebu objektívneho zhodnotenia konkrétnych okolností prípadu, ktorými sú povaha vyhrážky, fyzické a povahové vlastnosti páchatel'a, miesto, čas, spôsob a okruh osôb, pred ktorými boli vyhrážky prednesené s akcentom na ich vek a spoločenské postavenie. Zdôraznil, že svoje konanie nesmeroval voči poškodenému v úmysle ho prinútiť, aby niečo konal, ale bol to práve poškodený, ktorý mu sám iniciatívne ponúkol peňažné plnenie, aby svoje vyhrážky neuskutočnil.

Podľa jeho názoru dôkaz týkajúci sa obsahu správ, ktoré poslal mobilným telefónom poškodenému, nebol získaný zákonným spôsobom, pretože pri jeho zadovážení nebol dodržaný postup podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku a preto je pre posúdenie viny nepoužiteľný a nemôže tvoriť podklad pre posúdenie tejto otázky. Aj keď uvedenú skutočnosť tvoriacu dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. do podania dovolania žiadnym spôsobom nenamietal, čo v zmysle § 371 ods. 4 Tr. por. zakladá nemožnosť jeho použitia, zásada zákonnosti a spravodlivosti trestného konania je hodnotovo nadradená zásade formálnosti trestného konania a preto by sa mal dovolací súd zaoberať aj týmto dovolacím dôvodom.

Z týchto dôvodov navrhol, aby najvyšší súd ako súd dovolací vyslovil, že rozsudkami súdov obidvoch stupňov bol porušený zákon v jeho neprospech, tieto vo výrokoch o vine a treste zrušil a vec prikázal Okresnému súdu Námestovo, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prvostupňový súd v súlade s § 376 Tr. por. doručil rovnopis dovolania na vyjadrenie Okresnej prokuratúre Námestovo a poškodenému A. D..

Okresný prokurátor v písomnom vyjadrení z 22. augusta 2012, doručenom okresnému súdu 23. augusta 2012 uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo spoľahlivo preukázané, že obvinený svojimi vyhrážkami zlomením ruky a nohy voči poškodenému sledoval jediný cieľ a to, aby mu tento vyplatil peňažné prostriedky, čo aj dosiahol. Kópie textových správ, ktoré sú vo vyšetrovacom spise nepochádzajú z mobilného telefónu obvineného, ale z mobilného telefónu poškodeného a tvrdenie obvineného v tomto smere sa preto nezakladá na pravde.

So zreteľom na uvedené skutočnosti okresný prokurátor preto navrhol, aby najvyšší súd dovolanie obvineného odmietol.

Poškodený A. D. sa k podanému dovolaniu obvineného nevyjadril.

Následne súd prvého stupňa predložil vec dovolaciemu súdu.

Najvyšší súd zistil, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu je prípustné (§ 566 ods. 3 Tr. por.) a bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.) v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 372 ods. 1 a § 373 ods. 1 a ods. 2 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por.

Dovolací súd po preskúmaní spisového materiálu zistil, že dovolanie obvineného nie je dôvodné.

Podľa § 371 ods. 1 dovolanie možno podať, ak

g/ rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom,

i/ rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 371 ods. 4 Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. a/ až g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, už známa a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom.

Podľa ustálenej praxe dovolacieho súdu vo vzťahu k výkladu dovolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. g/, písm. i/ Tr. por. je potrebné uviesť nasledovné.

Dovolací dôvod podľa § 371 písm. g/ Tr. por. možno uplatniť len v prípade, ak dôjde k porušeniu zákonných ustanovení upravujúcich vykonávanie jednotlivých dôkazných prostriedkov.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.) sa rozumie nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia. Potrebné je však uviesť, že dovolací súd nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu. Nie je tak legitimovaný posudzovať ani úplnosť a správnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní, a rovnako ani hodnotenie v tomto konaní vykonaných dôkazov. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať.

Preskúmaním obsahu predloženého spisu najvyšší súd zistil, že skutok tak, ako bol ustálený v skutkovej vete rozsudku druhostupňového súdu obsahuje všetky zákonné znaky trestného činu vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák., pretože obvinený iného pod hrozbou inej ťažkej ujmy nútil, aby niečo konal.

Vykonaným dokazovaním nedošlo ani k porušeniu zákonných ustanovení upravujúcich vykonávanie jednotlivých dôkazných prostriedkov. Ako správne v podanom vyjadrení prokurátor konštatoval, správy namietané obvineným, ktoré poslal poškodenému, neboli prečítané z jeho mobilného telefónu, ale ich dobrovoľne prečítal samotný poškodený zo svojho mobilného telefónu a preto boli získané zákonným spôsobom.

Navyše je potrebné uviesť, že obvinený mal vedomosť o tejto skutočnosti už z predchádzajúcich štádií trestného stíhania a napriek tomu ju doposiaľ nenamietal a preto dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. so zreteľom na ustanovenie § 371 ods. 4 Tr. por. nemohol použiť.

Na záver dovolací súd poznamenáva, že dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371 (§ 368 ods. 1 Tr. por.).

V posudzovanom prípade bol právoplatným rozhodnutím súdu v zmysle § 368 ods. 1 Tr. por. citovaný rozsudok krajského súdu a nie rozsudok okresného súdu a preto dovolanie malo byť správne podané len voči tomuto rozsudku súdu druhého stupňa.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 10. októbra 2012

JUDr. Martin P i o v a r t s y, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Gabriela Protušová